

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobkyně: **M. A. S., Ph.D**
se sídlem O. 1225/8, P.
zastoupená JUDr. Emilem M. Švorcem, advokátem
se sídlem Ohmova 271/2, Praha 1

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1 – Staré Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, č. j. MHMP 2102222/2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů nepřiznává.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Úřad městské části Praha 10, živnostenský odbor (dále jen „prvostupňový správní orgán“) uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle ustanovení § 61 odst. 3 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění rozhodném (dále jen „živnostenský zákon“), kterého se dopustila tím, že v období od 18. 7. 2018 do 2. 1. 2019 minimálně ve 23 případech prostřednictvím ubytovacího portálu Booking.com pod názvem „L. F. A. E.“ jako vlastník bytové jednotky č. 18 nacházející se v 5. patře bytového domu na adrese O. 1225/8, P., nabízela a za úplatu poskytovala služby ubytování ke krátkodobému účelu v této jednotce, čímž provozovala způsobem naplňujícím ustanovení § 2 živnostenského zákona, tj. soustavně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku činnost, která je živností volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ s oborem Ubytovací služby, aniž by měla pro tuto činnost živnostenské oprávnění. V tomto případě se jednalo o trvalý přestupek, neboť dle zjištění prvostupňového správního orgánu žalobkyně vyvolala a následně udržovala protiprávní stav; za což jí byla uložena dle § 61 odst. 4 písm. c) živnostenského zákona pokuta ve výši 20 000 Kč.
2. Žalovaný v rozhodnutí označeném v záhlaví tohoto rozsudku rozhodl o odvolání žalobkyně proti shora citovanému prvostupňovému rozhodnutí tak, že jej zamítl, jelikož se plně ztotožnil s posouzením věci prvostupňovým správním orgánem. K právnímu posouzení této činnosti žalovaný odkázal na § 2235 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění rozhodném (dále jen „občanský zákoník“), a to zejména na definici bytu v § 2236 odst. 1 občanského zákoníku, kde je uvedeno, že: *„bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení.“* A dle § 2236 odst. 1 občanského zákoníku je pak uvedeno, že předmětná ustanovení se neaplikují v případě: *„přenechá-li pronajímatel nájemci byt nebo dům k rekreaci nebo jinému zjevně krátkodobému účelu“*. Poté se žalovaný zabýval výkladem pojmu nájem ve světle judikatury Soudního dvora Evropské unie a zdůraznil, že dle této judikatury se za nájem nemovitosti považuje obvykle spíše pasivní činnost, závisející na pouhém plynutí času, aniž by byla vytvářena významnější přidaná hodnota a doba nájmu není tudíž sama o sobě rozhodujícím znakem umožňujícím kvalifikovat smlouvu jako smlouvu o nájmu nemovitosti ve smyslu práva EU. Žalovaný následně dovedl, že ze spisové dokumentace vyplývá, že všechny nájem k bytové jednotce žalobkyně byly uzavřeny na krátkou dobu, s cizinci, kteří mají bydliště v cizině, což ani žalobkyně nezpochybnila. Ohledně charakteru činnosti vyvíjené žalobkyní upozornil, že vyplývá i z Domovní knihy, kde je zaneseno, že ubytování bylo sjednáváno s cizinci na dobu určitou v délce od 1 do 7 dnů. Uzavřel proto, že činnost žalobkyně vykazovala charakter ubytování ve smyslu § 2236 odst. 1 občanského zákoníku. Na podporu svého názoru odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2020, č. j. 3 As 360/2017 – 35, kde soud vysvětlil, že účelem ubytování je zajištění pouze přechodného ubytování tedy prozatímního pobytu v prostoru, kde může ubytovaný uspokojit své základní životní a společenské potřeby. Smlouva o ubytování tak předpokládá, že ubytovaný má zajištěno bydlení na jiném

místě a prostřednictvím smlouvy o ubytování řeší pouze potřebu zajištění krátkodobého (přechodného pobytu), např. se může jednat o turistu. Činnost žalobkyně tak žalovaný podřadil pod pojem živnost ve smyslu § 2 živnostenského zákona, když soustavnost její činnosti spatřoval v délce zjištěné doby poskytování ubytovacích služeb od 18. 7. 2018 do 2. 1. 2019. Přitom podle § 5 odst. 1 živnostenského zákona může živnost provozovat fyzická i právnická osoba, splní-li podmínky tohoto zákona. Dle § 9 písm. a) živnostenského zákona jsou živnosti ohlašovací takové, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení; v § 19 živnostenského zákona jsou vypočteny ohlašovací živnosti – řemeslné, vázané, volné; tudíž dle živnostenského zákona lze ubytovávat mj. na základě ohlašovací živnosti volné „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, v rámci oboru č. 55 „ubytovací služby“, z čehož vyplývá, že charakteristickým znakem této služby je zejména její přechodné, krátkodobé trvání, tj. za účelem rekreace, ubytování studentů, sezónních pracovníků apod. Taktéž je pro ni typické poskytování lůžkovin, ložního prádla nebo toaletních potřeb. Přičemž na ubytovacím portálu Booking.com bylo v rámci inzerátu žalobkyně vepsáno, že se jedná o ubytování v „Aptmánu L. F. A. E.“ s poznámkou „hodnocení 8,4“ a údajem: Standardní apartmán ZDARMA zrušení rezervace, ... podrobnou informací o vybavení bytu jako: ložnice – povlečení; koupelna – ručníky, fén, pračka, vana, sprcha, toaletní papír, ..., upozorněním, že v ubytování nelze konat rozlučky se svobodou a jiné podobné oslavy, je zakázán pobyt domácích zvířat,..., a že check-in a předání klíčů probíhá na adrese: Minimarket „Žabka“, O. 766/16, P., ..., platbu za pobyt vybere Booking.com, ..., taktéž platbu za úklid bytu tzv. „Cleaning fee“, která byla účtována vždy, bez rozdílu délky pobytu ve výši € 25,00 per stay, vyhodnotil žalovaný spolu s ostatními informacemi o termínech pobytu včetně možnosti ubytování (dle webových stránek Booking.com, www.mypraguehomme.immo.) jako znaky placených služeb, neboť inzerované služby byly prokazatelně opakovaně a dlouhodobě klientům ze strany žalobkyně účtovány. Žalovaný rovněž poukázal na to, že součástí těchto informací byly i údaje o příjezdu a odjezdu ubytovaných a ceně a hodnocení prováděného úklidu. Zároveň zde byli zájemci informováni o povinnosti uhradit povinný příplatek – městskou/místní daň: 0,60 EUR za osobu a za noc, který není započítán v ceně. S ohledem na zjištěný skutkový stav žalovaný uzavřel, že výše uvedené „další“ služby poskytované žalobkyní zájemcům jednoznačně svědčí o provozování živnosti, jelikož její činnost byla provozována soustavně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem, tj. na základě příslušného živnostenského oprávnění. Žalovaný svůj právní názor podpořil odkazem na metodiku GŘ ze dne 11. 10. 2017, č. j. 90076/17/7100-20116-050701. Žalovaný nevešel na námitku žalobkyně, že byt užívá v souladu s kolaudačním rozhodnutím jako byt a takto jej i pronajímá nájemcům, žalobkyně totiž tvrdila, že dle nařízení vlády lze ubytovací služby poskytovat jen v *ubytovacích zařízeních*, avšak byt nespadá pod pojem ubytovací zařízení, žalovaný ale naopak vysvětlil, že za ubytovací zařízení se dle občanského zákoníku považují nejen ubytovací zařízení, nýbrž i bytové domy. Taktéž obranu žalobkyně spočívající v tvrzení, že si na platformě Booking.com stanovila smluvní podmínky tak, aby v bytě nebydleli studenti, sezónní pracovníci ani osoby za účelem rekreace či lázeňského pobytu, posoudil jako nedůvodnou, jelikož podstatným pro posouzení věci je toliko, aby fakticky nedocházelo k činnosti, která je v rozporu se

zákonem a pohnutky účastníků, které je vedly k jejímu provádění, jsou tak zcela bezpředmětné.

3. Co se týče odvolacích námitek směřujících proti výši uložené pokuty, zdůraznil, že pokuta byla uložena toliko ve výši 4 % zákonem stanoveného rozpětí tak, aby plnila jak funkci preventivní, tak represivní a plně odkázal na její odůvodnění provedené prvostupňovým správním orgánem. Rozhodně nesouhlasil s tím, že pokuta ve výši 20 000 Kč by byla pro žalobkyni nepřiměřeně vysoká či likvidační, odkázal v tomto směru na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 46/2008 – 50, a ze dne 24. 6. 2009, č. j. 1 As 35/2009 – 69, v nichž soud i v případě fyzických osob konstatoval, že pokutu ve výši 25 000 Kč až 50 000 Kč nelze mít za likvidační. Zároveň upozornil na to, že žalobkyně byla v době rozhodné i ke dni vydání rozhodnutí fyzickou podnikající osobou, tj. podnikatelkou.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

4. Žalobkyně v žalobě namítala jednak nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí pro nesprávné právní posouzení činnosti žalobkyně správními orgány jako ubytovací služby, a rovněž tak namítala jeho nepřezkoumatelnost pro nevypořádání se s veškerými odvolacími důvody žalobkyně.
5. V prvním žalobním bodě, v němž žalobkyně napadala právní posouzení věci správními orgány, nesouhlasila s jejich výkladem pojmu „nájem“, když za klíčové v dané věci označila nutnost rozlišení, zdali lze služby poskytované prostřednictvím portálu Booking.com považovat za (i) „klasický“ nájem dle § 2201 a násl. občanského zákoníku, či za (ii) nájem bytu a domu dle § 2235 a násl. občanského zákoníku, anebo za (iii) ubytování dle § 2326 a násl. občanského zákoníku. Vyjádřila své přesvědčení, že v prvním případě (i) se nájmem zásadně rozumí situace, kdy pronajímatel přenechá nájemci věc k dočasnému užívání za úhradu; v druhém případě (ii) se o nájem bytu jedná tehdy, kdy pronajímatel přenechá nájemci byt k zajištění bytových potřeb a současně se o nájem bytu nejedná v případě jeho užívání k rekreaci či obdobnému účelu; ve třetím případě (iii) se jedná o ubytování, pokud ubytovatel poskytne ubytovanému na sjednanou dobu přechodné ubytování v zařízení k tomu určeném. V posledně vypočteném případě (iii) je pro posouzení této formy ubytování podstatné, že se musí jednat o ubytování v zařízení určeném k přechodnému ubytování, což potvrzuje i důvodová zpráva k občanskému zákoníku. V důvodové zprávě se uvádí, že takovýmito zařízeními jsou např. hotely, noclehárny, ubytovny; vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území výslovně stanoví, že stavbou ubytovacího zařízení nejsou rodinné a bytové domy [viz § 2 písm. c) této vyhlášky]. Přitom pro posouzení, zdali je soubor místností bytem, je nutno vyjít z kolaudačního rozhodnutí k nemovitosti a nikoliv z faktického způsobu jeho užívání. Žalobkyně taktéž poukázala na to, že byty, chaty atp., jsou běžně komerčně pronajímány, avšak jejich dočasné úplatné přenechání jinak obývaného bytu k přechodnému ubytování, nelze podřadit pod pojem zařízení určeného k přechodnému ubytování.
6. Rovněž tak považovala žalobkyně za podstatné pro rozlišení své činnosti mezi jednotlivé druhy nájmu do kategorií pod (i) až (iii) skutečnost, zdali lze žalobkyni mít za podnikatele ve smyslu živnostenského zákona, neboť nájem není živností, avšak

ubytovací služby jsou živností, na kterou pak dopadá povinnost mít živnostenské oprávnění pro jejich provozování. Dle žalobkyně není pro klasifikaci těchto pojmů důležitým ukazatelem čas (viz Informace k daňovému posouzení povinnosti poskytovatelů ubytovacích služeb Airbnb a další, vydaná GFŘ a jež je založena ve správním spise), nýbrž účel nájmu a vůle stran. Přitom žalobkyně jasně předem vymezila svoji vůli uzavřít smlouvu se zájemcem nikoliv za účelem lázeňského pobytu, resp. rekreace. Tyto podmínky sice byly psány v angličtině, ale to proto, že se jedná o jazyk platformy Booking.com. Ohledně dalších informací uvedených na stránce inzerátu bytu, žalobkyně upozornila, že se jedná o formulace generované inzertním systémem zprostředkovatele platformy primárně v angličtině. Nicméně z nich nelze vyvozovat závěr, že se skutečně jednalo o ubytování ve smyslu (iii) kategorie, neboť internetové platformy jsou zřízeny zejména za účelem zprostředkování turistického ubytování. Správní orgány však na uvedené argumenty žalobkyně nikterak nereagovaly; žalovaná se tak nedostatečně vypořádala s argumenty žalobkyně obsaženými v odvolání, tudíž žalobou napadené rozhodnutí označila i za nepřezkoumatelné.

7. Ve druhém žalobním bodě namítala jak nepřiměřenost, tak nepřezkoumatelnost správními orgány stanovené výše pokuty. Nesouhlasila s tím, že správní orgány nikterak nezohlednily její osobní a majetkové poměry, neboť od roku 2018 čerpala rodičovskou dovolenou a v tomto roce žádný další příjem neměla; v roce 2019 znovu otěhotněla a od roku 2020 pečuje o další nově narozené dítě. Nesouhlasila proto s tím, že správní orgány při určení výše pokuty vyšly toliko z částky jejího majetkového prospěchu získaného právě z jednání, které je jí kladeno za vinu. Upozornila, že její čistý příjem by za zjištěného skutkového stavu činil za 6 měsíců částku 8 900 Kč, což neodpovídá ani životnímu minimu rodiny. V této souvislosti odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133, v němž soud akcentoval povinnost správních orgánů vycházet při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených účastníkem řízení, anebo vyplývajících ze správního spisu; nelze-li potřebné údaje získat součinností od účastníka, pak lze jejich rozsah určit odhadem.
8. Žalobkyně závěrem žaloby soudu navrhla zrušit žalobou napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 2. 5. 2022 s odkazem na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí odmítl veškeré žalobní námitky. Stručně zopakoval, že žalobkyně byt pronajímala třetím osobám na základě smluv o (krátkodobém) nájmu; žalobkyni odkazovaná ustanovení o nájmu bytu dle občanského zákoníku nelze použít s ohledem na § 2235 odst. 2 občanského zákoníku, neboť žalobkyně (pronajímatelka) byt přenechávala třetím osobám k jinému zjevně krátkodobému účelu a do výluky podle § 3 odst. 3 písm. ah) živnostenského zákona spadá pouze nájem; k argumentaci žalobkyně, že ubytování lze provádět jen v tzv. zařízeních určených k přechodnému ubytování, odkázal na nařízení vlády, kde se za ubytovací služby považuje i poskytování ubytování v bytových domech; k námitkám žalobkyně, že po dobu rozhodnou neprojevila svou vůli byt pronajímat mj. za účelem rekreace, žalovaný zdůraznil, že vycházel ze zadokumentovaného faktického stavu, a pokud uzavírání smluv v rozhodném období bylo v rozporu s její vůlí, neměla je pak opakovaně uzavírat. K výtkám žalobkyně směřujícím do výše uložené pokuty zopakoval, že tato

odpovídá závažnosti zjištěného porušení a setrval na názoru, že se správní orgány v obou rozhodnutích řádně zabývaly otázkou, zdali se nejedná o likvidační výši.

10. Žalovaný navrhl soudu nedůvodnou žalobu zamítnout.

IV.

Ústní jednání

11. Na ústním jednání konaném dne 26. 2. 2024 právní zástupce žalobce i žalovaný setrvali na svých procesních stanoviscích a odkázali na svá tvrzení uvedená v podáních založených v soudním spise. Právní zástupce žalobce akcentoval žalobní námitku, v níž nesouhlasil s výší uložené pokuty žalobkyni, jelikož žalobkyně byla na mateřské dovolené v roce 2018, o čemž žalovaný věděl, jelikož měl ve správním spise založeno její daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob za zdaňovací období roku 2018 s přílohou – čestným prohlášením žalobkyně, kde uvádí, že v roce 2018 byla na rodičovské dovolené a neměla žádné zdanitelné příjmy.
12. Soud na ústním jednání neprovedl k důkazu žalobkyní navržený správní spis, jelikož tento je součástí spisového materiálu vyžádaného soudem a je i připojen k soudnímu spisu v dané věci, neboť soud z něj při přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného vychází a správním spisem se dokazování zásadně neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS).

IV.

Posouzení žaloby

13. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
14. Žaloba je nedůvodná.
15. Soud předně shrnuje, že mezi účastníky nebyl sporný podstatný skutkový stav věci, nýbrž jeho právní posouzení; žalobkyně totiž byla přesvědčena, že správními orgány jí vytýkaná činnost byla činností vykonávanou dle § 2235 a násl. občanského zákoníku, tj. pronajímáním bytu nájemcům k zajištění jejich bytových potřeb; oproti tomu správní orgány dospěly k názoru, že žalobkyně byt v rozhodné době přenechávala třetím osobám k jinému zjevně krátkodobému účelu dle § 2326 občanského zákoníku, tudíž že se nejednalo o pronájem bytu, nýbrž o nabízení a za úplatu poskytování služeb ubytování třetím osobám ke krátkodobému účelu v jejím bytě, čímž docházelo z její strany k provozování živnosti volné, k níž však nedisponovala zákonem požadovaným živnostenským oprávněním.
16. Soud se nejprve zabýval prvním žalobním bodem, v němž žalobkyně napadala právní posouzení věci správními orgány, neboť zásadně nesouhlasila s jejich výkladem pojmu „nájem“.
17. Při právním posouzení soud vyšel zejména z následující právní úpravy:

18. Podle § 420 odst. 1 občanského zákoníku: „[k]do samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“
19. Podle § 2 zákona živnostenského zákona: „[ž]ivností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“
20. Podle § 3 odst. 3 písm. ah) živnostenského zákona: „[ž]ivností dále není pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor.“
21. Podle § 2201 občanského zákoníku: „[n]ájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné.“
22. Podle § 2235 odst. 1 občanského zákoníku: „[z]avazuje-li nájemní smlouva pronajímatele přenechat nájemci k zajištění bytových potřeb nájemce a popřípadě i členů jeho domácnosti byt nebo dům, který je předmětem nájmu, nepřihlíží se k ujednáním zkracujícím nájemcova práva podle ustanovení tohoto pododdílu.“
23. Podle § 2235 odst. 2 občanského zákoníku: „[u]stanovení tohoto pododdílu se nepoužijí, přenechává-li pronajímatel nájemci byt nebo dům k rekreaci nebo jinému zjevně krátkodobému účelu.“
24. Podle § 2236 odst. 1 občanského zákoníku: „[b]ytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou částí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení. Ujednají-li si pronajímatel s nájemcem, že k obývání bude pronajat jiný než obytný prostor, jsou strany zavázány stejně, jako by byl pronajat obytný prostor.“
25. Podle § 2326 občanského zákoníku: „[s]mlouvou o ubytování (o přechodném nájmu) se ubytovatel zavazuje poskytnout ubytovanému přechodně ubytování na ujednanou dobu nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování v zařízení k tomu určeném a objednatel se zavazuje zaplatit ubytovateli za ubytování a za služby spojené s ubytováním ve lhůtě stanovené ubytovacím řádem, popřípadě ve lhůtě obvyklé.“
26. Soud na úvod poznamenává, že právně i skutkově obdobnou problematikou týkající se rozlišení pojmů „nájem“ a „poskytování ubytovací služby“ v soukromoprávní rovině se již správní soudy dostatečně zabývaly, a to zejména v rozsudcích Městského soudu v Praze ze dne 19. 8. 2021, č. j. 6 Af 20/2020 - 32, ze dne 22. 6. 2022, č. j. 6 Af 19/2020 - 30, ze dne 6. 9. 2022, č. j. 8 Af 20/2020 -31, ze dne 31. 10. 2023, č. j. 5 Af 20/2020 - 34, ze dne 21. 11. 2023, č. j. 3 Af 20/2020 - 37, v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 202, č. j. 3 As 360/2017 - 35, a nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 544/2000. Soud s právními názory uvedenými ve shora zmíněné judikatuře zcela souhlasí, a proto z nich bude vycházet i v nyní posuzované věci.
27. Soud k právnímu posouzení věci tudíž odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 544/2000 (soud upozorňuje, že nález byl vydán ještě za působnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník), v němž Ústavní soud konstatoval, že současná potřeba bydlení nespočívá „pouze v přenocování, ale v celém komplexu zajišťování potřeb člověka v jeho materiální i duševní rovině“. Stejně pojetí potřeby bydlení zastává i komentářová literatura (J. Švestka, J. Dvořák, J. Fiala aj.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek V, Wolters Kluwer, Praha, 2021. Právní stav v ASPI k: 1. 7.

2021), která dovozuje, že: „[o]d nájmu bytu se ubytování liší svým účelem. Zatímco účelem smlouvy o nájmu bytu je umožnit nájemci bydlení, účelem smlouvy o ubytování je poskytnout mu přechodné ubytování (tj. prozatímní pobyt v prostoru, kde může uspokojit své základní životní a společenské potřeby). Ubytování tedy předpokládá, že bytová potřeba (bydlení) ubytovaného je saturována jinde. Jde tedy např. o ubytování turisty, ubytování zaměstnance, který má bydliště mimo obec pracoviště, ubytování studenta, který studuje mimo obec svého bydliště, apod.“ Ačkoli zákon předvídá, že ubytování se určuje v prostoru k tomu určeném, „[s]loma skutečnost, že ubytování není poskytnuto ve stavbě ubytovacího zařízení, nezpůsobuje neplatnost uzavřené smlouvy, neboť by to odporovalo smyslu a účelu zákona (§ 580). Rozhodující je vůle smluvních stran závazkového vztahu. V obecné rovině lze konstatovat, že ubytování může být poskytnuto tam, kde je možné podle veřejnoprávních předpisů mít trvalý pobyt, tedy v objektu, který je označen číslem popisným nebo evidenčním, popř. orientačním číslem, a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (§ 10 odst. 1 zák. o evidenci obyvatel).“ Další komentář k občanskému zákoníku (Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023) pak poukazuje na to, že: „[b]ydlení je uspokojování základní sociální potřeby člověka ohledně pocitu bezpečí, soukromí, odpočinku, znalosti prostředí, sociálních vazeb. Z toho také vyplývá způsob, jakým se takto bydlící chová ke svému okolí, ke stavbě, ve které bydlí, jakým způsobem uspokojuje své potřeby a tím modeluje strukturu služeb ve svém okolí, jaké požadavky má na veřejnou infrastrukturu apod. (...) Ubytování naproti tomu slouží jako přechodné místo pobytu, ať už dlouhodobě nebo krátkodobě, nevytváří sociální prostředí a jeho účelem je uspokojování ekonomických potřeb pronajímatele, nikoliv sociálních potřeb bydlícího. Jedná se vždy o provizorium, ať už jakékoli kategorie. Aniž by bylo potřeba přesné zákonné definice, jedná se o prostý rozdíl mezi domovem a hotelem.“ K rozdílu mezi pojmy „nájem“ a „ubytování“ se vyslovil i Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 4. 10. 2001, ve věci C-326/99, Stichting "Goed Wonen" proti Staatssecretaris van Financiën, týkající se ubytování prostřednictvím internetové platformy, kde tento soud uvedl, že ubytování zprostředkované prostřednictvím internetové platformy lze považovat za ubytovací služby, nikoli za nájem. A v rozsudku ze dne 12. 2. 1998, ve věci C-346/95, Elisabeth Blasi proti Finanzamt München I. Soudní dvůr Evropské unie poukázal na to, že krátkodobost je obvyklým znakem „podnikatelských pronájmů, avšak je třeba hodnotit i další okolnosti“.

28. Ve světle shora citované judikatury soud považuje charakter poskytovaného plnění žalobkyní v dané věci shodně se správními orgány za poskytování ubytovacích služeb. Soud předně akcentuje, že již samotný způsob nabízení ubytování žalobkyní prostřednictvím internetových platforem Booking.com a www.mypraguehomme.immo, kde byl byt žalobkyně inzerován pod názvem: „Large Family Apartment Esterlicia“ s poznámkou „hodnocení 8,4“ a informací, že se jedná o „Standardní apartmán ZDARMA zrušení rezervace. Nic neriskujete. Rezervaci můžete později zrušit“, „Domluvíte se těmito jazyky: ...“, „Kontaktujte hostitele, když potřebujete před rezervováním pobytu více informací“..., a taktéž zde použitá slovní pojmenování jako *rezervace* bytu místo *nájem* bytu, *zrušení rezervace* místo *ukončení nájmu* bytu, *hostitel* místo *pronajímatel* bytu, jednoznačně svědčí pro závěr o poskytování ubytovacích služeb žalobkyní a nikoli o nájem bytu, když ze zveřejnění údajů v inzerátu je zcela zřejmé, že byt žalobkyně je velmi jednoduchým a rychlým způsobem poskytován k ubytování zájemců na dobu, po kterou jej mají zájem využít,

neboť předmětnými inzeráty oslovení zájemci o ubytování neuzavírají s žalobkyní nájemní smlouvy, tudíž nejsou zavázáni zákonnými povinnostmi nájemce a ani jim nejsou poskytnuta žádná práva s nájmem bytu spojená; konkrétně zájemci nejsou vázáni sjednanou dobou nájmu bytu, naopak svou *rezervaci* (nikoli nájem) užívání bytu, jsou oprávněni kdykoliv zrušit; pro více informací o ubytování mají možnost kontaktovat *hostitele* (nikoliv pronajímatele a jméno hostitele je uvedeno pouze jako: Milena bez náležité specifikace smluvní strany), navíc ve prospěch formy ubytování vypovídá i připojený údaj o hodnocení kvality ubytování osobami, které jej využily, aby tak svým pozitivním hodnocením ovlivnili další případné zájemce a podnítili tak jejich zájem se zde ubytovat. Co se týče krátkodobosti ubytování, jehož primárním účelem je poskytnutí přechodného ubytování, to vyplývá jak ze zjištěného vysokého počtu provedených ubytování v rozhodné době, tj. 23 zjištěných případů po dobu cca 6 měsíců, tak i z velmi krátké doby jednotlivých uskutečněných ubytování, které se odehrály většinou v řádu jednoho až dvou dnů, maximálně sedmi dnů; dále i z nezbytnosti poskytnutí údajů hostiteli o předpokládaném příjezdu předem a zdůrazněné možnosti využití letištního transferu (pro stručnost soud odkazuje na strany 15 prvostupňového správního rozhodnutí a zejména na strany 13, 14, 18, 19 žalobou napadeného rozhodnutí). Z uvedeného tak logicky vyplývá, že bytová potřeba zájemců rozhodně nebyla saturována poskytnutím ubytování ze strany žalobkyně, nýbrž že se jednalo o krátkodobá přenocování. Tomuto závěru rovněž nasvědčují i další údaje v inzerátech, kde bylo podrobně popsáno, jaké konkrétní vybavení bytu žalobkyně obsahuje a je tak pro zájemce k využití, potažmo kolik zájemců ubytování naráz pojme (počet postelí v pokojích s údajem, že zde není dětská postýlka), stanovení výše samostatného poplatku za úklid bytu a za městskou/místní daň za osobu a za noc atp., což jsou atributy zjevně odpovídající formě ubytování. Soud shrnuje, že s ohledem na shora vypočtené skutečnosti lze sotva předpokládat, že účelem ubytovacích služeb poskytovaných žalobkyní zájemcům bylo uspokojování jejich základních životních a sociálních potřeb, jež jsou neodmyslitelně spojené právě jen s nájmem bytu. Naopak z počtu výše poskytnutých ubytování a potažmo úplat za ně lze usuzovat především na uspokojování ekonomických potřeb žalobkyně, což i sama potvrdila, když uvedla, že byt poskytuje k ubytování třetím osobám pouze po dobu svého pobytu v cizině. Tudíž soud závěr žalovaného, že žalobkyní poskytnuté ubytování nemůže naplnit zákonem předvídaný účel nájmu bytu, neboť nesaturuje zájemcům potřebu bydlení, toliko uspokojuje jejich potřebu krátkodobého ubytování, a proto je nutné jej klasifikovat jako ubytovací službu podle § 2326 občanského zákoníku, považuje za zcela správný a souladný s právními předpisy i s příslušnou judikaturou soudů. Soud považuje za potřebné doplnit, že i poskytování tzv. doplňkových služeb (tj. toaletních potřeb, ložního prádla, kuchyňského zařízení, bezplatné wifi atp.) vyhodnotil v souhrnu s výše uvedenými zásadními ukazateli jako další z ukazatelů podporující správnost posouzení vytýkaného jednání žalobkyně správními orgány.

29. Soud tedy nevěšel na námitku žalobkyně týkající se nesprávného právního posouzení jednání žalobkyně jako poskytování ubytovacích služeb; ohledně výtek, v nichž spороvala možnost posoudit její byt jako zařízení určené k přechodnému ubytování, z čehož dovozovala nemožnost posouzení poskytování ubytování v bytě za účelem krátkodobého ubytování dle § 2326 a násl. občanského zákoníku, soud odkazuje na bod 27. rozsudku, kde se komentářová judikatura i s tímto vypořádala, když konstatovala, že: „[s]ama skutečnost, že ubytování není poskytnuto ve stavbě ubytovacího

zařízení, nezpůsobuje neplatnost uzavřené smlouvy, neboť by to odporovalo smyslu a účelu zákona (§ 580). Rozhodující je vůle smluvních stran závazkového vztahu. V obecné rovině lze konstatovat, že ubytování může být poskytnuto tam, kde je možné podle veřejnoprávních předpisů mít trvalý pobyt.“ Jinými slovy řečeno, zákon umožňuje poskytovat krátkodobé ubytování kromě zařízení k tomu určených (hotel, ubytovna atp.) i v bytě, pokud je toto výsledkem shodné vůle smluvních stran, nicméně nesmí se tak stát v rozporu se zákonem. Přičemž v případě poskytování krátkodobého a přechodného ubytování v bytě žalobkyně, soud ze správního spisu zjistil, že toto přechodné a krátkodobé ubytovávání zájemců v bytě žalobkyně bylo výsledkem svobodné vůle jak zájemců, tak žalobkyně – *hostitelky* (viz texty inzerátů, potažmo recenzí) a současně soud ve správním spise nenalezl ničeho, z čeho by bylo lze usuzovat, že by tento způsob ubytování byl v tomto případě v rozporu s právními předpisy. Pokud žalobkyně tvrdila, že předem vymezila svou vůli uzavírat smlouvy se zájemci nikoliv za účelem lázeňského pobytu či rekreace, toto tvrzení ze žádného listinného důkazu ve správním spise nevyplývá. Naopak má soud z textu inzerátu a následných recenzí na absolvovaný pobyt za to, že byt byl poskytován zájemcům zejména za účelem turistických návštěv Prahy, jelikož v samotném inzerátu bylo výslovně uvedeno, že hostiteli záleží na tom, aby hosté měli z pobytu co nejlepší zážitek s tím, že byt je skvělou volbou pro hosty se zájmem o památky, taktéž z recenzí k inzerátu vyplývá, že jednotliví hosté si pochvalovali zejména výbornou dopravní dostupnost do centra Prahy. Soud souhlasí i s názorem žalovaného, že žalobkyně svou vůli - ubytovávat zájemce v bytě za podmínek stanovených v inzerátu zcela jasně projevila a pokud žalobkyně neměla zájem krátkodobě ve svém bytě zájemce ubytovávat, měla tak učinit způsobem, který by byl navenek zjevný, což se nestalo (nikde v textu inzerátu nebyl uveden zákaz užívat byt pro lázeňský účel či pro rekreaci či jen na pár dnů atp., byť zde byla uvedena řada jiných zakázaných jednání v bytě jako kouření na pokojích, zákaz konání oslav a večírků atp.), taktéž správně žalovaný poukázal na nelogičnost jednání žalobkyně, která pokud nesouhlasila se způsobem nabízení svého bytu, přesto v něm pokračovala a opakovaně byt nabízela za stejných podmínek, byť dle jejího tvrzení s nimi nesouhlasila (viz zejména strana 21 žalobou napadeného rozhodnutí). Nadto soud sdílí i právní názor žalovaného, že pokud lze toto krátkodobé ubytování poskytovat i v bytových domech, není zde logicky (*a maiore ad minus*) dána právní překážka proto, aby jej nebylo lze poskytovat v konkrétním bytě.

30. Rovněž tak posoudil soud nedůvodnou i námitku žalobkyně, že ji nelze považovat za podnikatelku dle živnostenského zákona. Předně soud odkazuje na zákonný text ustanovení § 2 zákona živnostenského zákona, kde je zakotvena zákonná definice živnosti. V této souvislosti soud odkazuje na pečlivé odůvodnění toho, proč vytýkané jednání žalobkyně spadá pod výkon živnostenské činnosti na strany 15 až 20 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a toliko stručně shrnuje, že zjištěná činnost žalobkyně byla jí vykonávána soustavně, tj. (minimálně) po rozhodnou dobu cca 6 měsíců; provozovala ji žalobkyně samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku (jak sama žalobkyně uvedla po dobu, kdy s dětmi nepobývá na území České republiky). Zároveň jednání žalobkyně spadá pod činnost ubytovacích služeb, která je zařazena dle přílohy 4 bodu 55. k § 25 odst. 2 živnostenského zákona mezi obory činností náležející do živnosti volné. Podle přílohy 4 bodu 55. nařízení vlády je obsahovou náplní ubytovacích služeb poskytování ubytování ve všech ubytovacích zařízeních (například hotel, motel, kemp, ubytovna) a

v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci. V případě ubytování v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci s kapacitou do 10 lůžek (včetně přistýlek) podávání snídaní ubytovaným hostům.

31. Žalobkyně pak namítala, že se žalovaný nedostatečně zabýval jejími v odvolání uvedenými námitkami, v čemž spatřovala nepřezkoumatelnost. Soud k této námitce poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2006, č. j. 2 Afs 26/2005 – 114, v němž bylo k této problematice řečeno následující: „lze odkázat i na ustálenou judikaturu k § 249 odst. 2 občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2002. Např. v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 8. 1997, sp. zn. 6 A 40/96 stojí, že požadavek rozsahu napadení rozhodnutí správního orgánu ve správní žalobě není splněn pouhým odkazem na námitky uplatňované ve správním řízení odvolacím, již proto, že tyto námitky směřovaly proti jinému rozhodnutí (I. stupně), než které je předmětem přezkoumání soudem; v rozsudku téhož soudu ze dne 17. 2. 1995, č. j. 6A 15/94 – 39, pak stojí, že žaloba, která odkazuje na důvody opravného prostředku, který žalobce podal v řízení před správním orgánem, nevyhovuje požadavkům ust. § 49 odst. 2 o. s. ř.; žalobce je povinen jím spatřované důvody nezákonnosti naříkaného rozhodnutí explicitně v žalobě uvést a vymezit tak rozsah soudní kontroly rozhodnutí správního orgánu.“ Dále pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22, dospěl k závěru, že: „žalobní body byl přitom žalobce povinen vymezit přímo v žalobě, povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti nelze nahradit obecným odkazem na argumenty uplatněné v podáních činěných v předcházejícím řízení před správními orgány.“ Stejně tak v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 5 As 117/2011 – 223, Nejvyšší správní soud aproboval jako správný názor městského soudu, „proč se zabýval toliko námitkami uvedenými v žalobě a proč nemohl přihlídnout k tomu, že stěžovatel učinil součástí předmětného žalobního návrhu též odvolání a další podání z předchozího správního a soudního řízení. Městský soud konstatoval, že žalobce nemůže v žalobě jen odkázat např. na podané odvolání, ale musí uvést, proč považuje způsob, jakým se odvolací orgán s odvolacími námitkami vyrovnal, za nedostatečný.“ V rozsudku ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 54/2013 – 36, pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „dle ustálené judikatury je třeba žalobní body výslovně formulovat v žalobě. Vychází se z toho, že soudní řízení není pokračováním správního řízení, nýbrž zcela samostatným typem přezkumného řízení.“ (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 As 284/2018 – 38). Soud se tak s ohledem na citovanou ustálenou judikaturu správních soudů nebude zabývat těmi námitkami žalobkyně, jimiž se bez jakékoliv bližší specifikace domáhala soudního přezkumu v odvolání, jež nebyly v žalobě řádně a přezkoumatelným způsobem formulovány. Nad to soud shrnuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zcela dostatečně zabýval rozlišením pojmů „nájem“ a „poskytnutí ubytovací služby“ z hlediska toho, jak byla konkrétní ubytovací činnost žalobkyní prováděna, tedy, zda se jedná o pravidelnou či opakovanou činnost, poskytovanou na relativně krátkou či přechodnou dobu, způsob nabízení ubytování, za jakým účelem je ubytování poskytováno, zda jsou kromě ubytování poskytnuty i další tzv. doplňkové služby jako úklid, způsob plateb (jednorázová) za poskytnuté služby atp. K námitce nepřezkoumatelnosti odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí tak soud konstatuje, že ji neshledal důvodnou, když i odůvodnění správních rozhodnutí má za zcela souladná s konstantní judikaturou, podle které musí být z odůvodnění seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí,

proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, či ze dne 31. 3. 2004, č. j. 4 As 19/2014-35, a v neposlední řadě na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/92-23). Soud má tedy za to, že správní orgány těmito povinnostem dostály. Soud dodává, že správní orgány nemají povinnost detailně vypořádávat každou dílčí námitku či tvrzení, resp. jak je uvedeno v bodě [9] odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018-36, správní orgány „*nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43).*“ Pro úplnost soud uvádí, že odlišný náhled žalobkyně na vypořádání odvolací námitky ještě neznamená, že se takovou námitkou správní orgán dostatečně nezabýval a nevypořádal se s argumenty žalobkyně.

32. Soud se dále zabýval druhým žalobním bodem, v němž žalobkyně namítala jak nepřiměřenost, tak nepřezkoumatelnost správními orgány stanovené výše pokuty. Zásadně nesouhlasila s tím, že správní orgány nikterak nezohlednily její osobní a majetkové poměry při výměře sankce a odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133.
33. Při jeho právním posouzení soud vyšel zejména z následující právní úpravy:
34. Podle § 61 odst. 3 písm. a) živnostenského zákona: „*ffyzická osoba se dopustí přestupku dále tím, že provozuje činnost, která je živností volnou, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění*“
35. Podle § 61 odst. 4 písm. c) živnostenského zákona „*[z]a přestupek lze uložit pokutu do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3 písm. a)*“
36. Soud předně připomíná, že žalobkyně v žalobě nesouhlasila s výší uložené pokuty v dané věci, kterou označila za nepřiměřenou; rovněž tak správním orgánům vytýkala, že při určení této sankce nikterak nehodnotily její osobní a majetkové poměry a vycházely výhradně z výše majetkového prospěchu, který získala z ubytování zájemců ve svém bytě.
37. Soud však zdůrazňuje, že žalobkyně po celé správní řízení a ani v řízení před soudem nic konkrétního ke svým osobním a majetkovým poměrům netvrdila, tedy kromě toho, že od roku 2018 je kontinuálně na mateřské a rodičovské dovolené s postupně třemi dětmi, a rovněž soudu své majetkové poměry nikterak nedoložila. Prvostupňový správní orgán v rozhodnutí na straně 20 jasně poukázal na to, že při určení výše pokuty byl srozuměn s tím, že žalobkyně je na rodičovské dovolené, nicméně vycházel z toho, že z listin založených ve správním spise (zejména z Domovní knihy 2018) vyplynula částka získaná žalobkyní za provozování vytýkané činnosti ve výši 53.464,575 Kč

(vyčíslená po přepočtu aktuálním kurzem), a proto jí byla uložena pokuta jen ve výši 20 000 Kč. Za této situace se pak žalovaný na straně 22 žalobou napadeného rozhodnutí s odkazem na judikaturu zcela dostačujícím způsobem s danou odvolací námitkou vypořádal, když poukázal na to, že pokuta byla stanovena toliko ve výši 4 % v zákonem stanoveném rozpětí a v případě nedostatku údajů o majetkových poměrech žalobkyně nelze uloženou výši pokuty bez dalšího považovat za pro ni likvidační.

38. Shodně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 6. 10. 2022, č. j. 1 As 99/2021 – 50, když v bodech [39] a [40] uvedl následující: „[n]amítá-li stěžovatel, že správní orgány provedly odhad nesprávně, měl v průběhu správního řízení poskytnout základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a také je věrohodným způsobem doložit či umožnit správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost. Úroveň součinnosti účastníka řízení tak do značné míry ovlivňuje výslednou preciznost posouzení možné likvidační povahy pokuty ve vztahu k jeho poměrům. ... Nejvyšší správní soud dále připomíná, že majetkové poměry stěžovatele jsou jednou z rozhodujících okolností významných pro určení individuální výše sankce, včetně požadavku na její nelikvidační výši. Samotné majetkové poměry pachatele bez dalšího automaticky nevedou k uložení nižšího či vyššího trestu, vedou však k individualizaci uloženého trestu tak, aby uložený trest splnil své funkce a účel (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 1 As 498/2020–29). Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od korektivu zákazu likvidační pokuty, který stanovil ve výše citovaném usnesení rozšířeného senátu, či jej jinak interpretovat, a to ani s ohledem na vývoj právní úpravy a praxe. Stěžovatel k otázce svých osobních a majetkových poměrů v řízení před správními orgány (ani městským soudem) žádné relevantní informace neposkytl.“
39. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. února 2012, č. j. 3 As 25/2011 – 68, konstatoval, že: „Co se týče zohlednění osobních a majetkových poměrů pachatele, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS., dospěl k závěru, že správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je k těmto skutečnostem povinen přihlídnout tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neurčuje. Likvidační pokutou přitom rozšířený senát rozumí sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.“
40. Soud konstatuje, že s ohledem na vše shora uvedené nelze správním orgánům vytýkat, že k majetkovým poměrům žalobkyně více nepřihlédly, ani v této souvislosti jinak zpochybňovat jejich postup a přijaté závěry. Jak vyplývá z výše zmiňovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133, předpokládá se určitá součinnost pachatele k případnému zjištění jeho osobních a majetkových poměrů [cit. „bude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost (...)“].

41. Podle soudu přitom nic nenasvědčuje tomu, že by snad uložená pokuta byla nepřiměřená či likvidační, naopak dle soudu předmětná výše pokuty sledovala naplnění jejího sankčního i preventivního účelu. Indikátorem nepřiměřeného/likvidačního charakteru přitom v tomto směru nemůže být ani žalobkyní uváděná kontinuální mateřská a rodičovská dovolená po dobu rozhodnou, když ani ona sama neuvedla, zdali byla závislá toliko na dávkách a jak vysoké dávky mateřské, resp. rodičovské pobírala, nad to bylo správním orgánům známo, že žalobkyně je vlastnící dotčeného bytu, který sama ani k uspokojování vlastních potřeb bydlení nepotřebuje, toliko z něj generovala zisk. Ve světle uvedeného a s poukazem na bod 37 rozsudku pak soud interpretuje i tvrzení žalobkyně, že její čistý měsíční příjem získaný ubytováním činil za dobu 6 měsíců jen částku 8 900 Kč, což neodpovídá ani životnímu minimu rodiny, jako zcela irelevantní a účelové, neboť žalobkyně netvrdila, že právě její rodina v rozhodné době byla závislá a žila jen z uvedených příjmů. Dle názoru soudu se tak jedná ze strany žalobkyně o natolik obecné tvrzení, že jej ani nelze vztáhnout přímo k osobě, resp. rodině žalobkyně. Žalobkyně tak sama o sobě a svých majetkových poměrech ničeho relevantního pro určení pokuty neuvedla; přičemž ani její čestné prohlášení citované v bodě 11. rozsudku, v němž napsala finančním orgánům, že nepobírá další zdanitelné příjmy, nemá vypovídací hodnotu o tom, jaké ostatní (nezdanitelné) v rozhodné době pobírala. Úhrada pokuty žalobkyni jistě zasáhla, to však souvisí se samotnou podstatou trestu. Je totiž nutné brát v úvahu to, že správní sankce musí plnit nejen funkci preventivní, ale rovněž i represivní, což znamená, že uloženou sankci musí pachatel správního deliktu pociťovat jako nezanedbatelnou újmu – v tomto případě jako negativní zásah do své majetkové sféry. Soud má za správný a logický závěr žalovaného, že uložená výše pokuty musí sledovat naplnění jejího sankčního i preventivního účelu. Nelze přehlédnout, že ani v žalobě žalobkyně nijak neozřejmila svou majetkovou situaci, ze které by mohlo plynout, že uložená pokuta je nepřiměřeného či likvidačního charakteru. Lze tedy přisvědčit žalovanému, že mu nezbylo než za absence součinnosti žalobkyně a jiných dostupných podkladů určit výši majetkových poměrů žalobkyně odhadem, což správní orgány učinily. Uložená pokuta za zjištěné protiprávní jednání ve světle shora uvedených skutečností podle názoru soudu splňuje preventivní a represivní účel, tedy skutečnost, že byla uložena v dostatečné výši, aby byla pro žalobkyni citelným zásahem do majetkové sféry. Správní orgány výši pokuty dostatečně podrobně odůvodnily a pokuta byla uložena v zákonných mezích.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

1. Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a příslušnou judikaturou soudů, soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
2. Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve věci samé úspěšná a úspěšnému žalovanému však prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly, tudíž mu je soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26.02.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.